

NGŨ LIỆU

Phụ lục 2.16

MỌI CHUYỆN SẼ TIẾP TỤC KHI CHÚNG TA BẮT ĐẦU

(Trích *Những em bé đang lớn*)

- Làn -

(1) [...] Hôm nay, mình mua một chiếc máy tính bảng, chấm dứt những ngày vẽ bằng điện thoại và ngón tay.

Hình 1: Minh họa hình ảnh cô gái luôn vui vẻ với những gì mình có.

Hôm ngồi trên xe đi lên bản, mình cầm cùi vẽ. Anh Tiến

Tác giả đã có suy nghĩ như thế nào trước lời nói của anh Tiến?

nhìn thấy và nói rằng muốn lấy mình một cái vì khó tin quá, sao có thể vẽ bằng ngón tay vậy. Mình cười xòa! Mình cần tận dụng những gì mình có mà. Nếu mình cứ chờ đợi có tiền, để mua máy tính bảng, rồi mới bắt đầu, mới đi học vẽ,... thì bốn tháng qua, mình đâu có bức tranh nào để đăng cùng bài cho các em xem.

(2) Mình đã bắt đầu chiếc page này bằng những tranh vẽ màu nước nhòe nhòet¹, chụp lại bằng con điện thoại Oppo² vỡ nát bét, và viết ra những gì mình nghĩ. Mình đã bắt đầu khi mình không biết gì cả.

Tác giả đã làm gì khi nhận được ý kiến trái chiều?

Lần đầu tiên nhận được ý kiến trái chiều, mình đã cầm page đi tranh luận. Sau này nhìn lại mình biết mình sai chứ. Chuyện phản ứng với ý kiến trái chiều, mình còn sai thêm nhiều lần nữa cơ. Mà cái sai nặng nhất của mình là phản ứng với chính bạn bè người thân của mình.

Mình đã bắt đầu kinh doanh với 20 triệu đồng, một tâm hồn ngây thơ tiền nong không biết đếm, một con xe máy cũ rích thò³ hàng. Vậy mà dự án kinh doanh của mình nổi tiếng đó.

¹ Nhòe nhòet: thuật ngữ miêu tả trạng thái mềm nhão, dính bết hoặc nhòe nhẹp. Thường được dùng để chỉ các chất lỏng hoặc vật liệu khi bị loãng, nhão và không giữ được kết cấu rắn.

² Điện thoại Oppo: thương hiệu điện thoại di động phổ biến và nổi tiếng hàng đầu trên thị trường công nghệ Việt Nam.

³ Thò: chất xếp hàng hóa.

....

(3) Trong mọi việc, mình không cần phải hoàn hảo để bắt đầu, mà mình có thể hoàn thiện bản thân trong quá trình thực hiện lý tưởng, ước mơ. Đây không phải chờ đợi để sẵn sàng đâu! Đây là em đang trì hoãn⁴, không bao giờ thực sự sẵn sàng cả.

Mình có nhiều tật xấu và từng muốn giấu giếm đi để hình ảnh của mình trong mắt các em thật đẹp đẽ. Dũng cảm, đáng yêu, lành mạnh, sâu sắc,..là những mỹ từ báo chí nói về mình. Thế rồi một ngày nọ, mình cảm thấy ngột ngạt. Nếu bản thân có phốt, hình tượng hoàn hảo sẽ đổ sụp, mọi người sẽ thất vọng về mình lắm.

Tại sao tác giả lại “rón rén” đi kể tật xấu về mình?

Vậy là mình rón rén kể rằng mình rất xấu tính, gian dối, ăn trộm, dễ nóng giận, ngông cuồng⁵...Mỗi ngày kể một chút. Biết gì không? Không ai mắng cả. Mọi người khen mình dũng cảm, mọi người thương mình như thương “một người bình thường”. Dẫu có thể sẽ có nhiều người hủy theo dõi, nhưng có quan trọng tới thế không?

Vậy nên mình vẫn ở đây để nhắc nhở các em: Không ai trong chúng mình hoàn hảo, nên không cần quá tự ti với những khuyết điểm của bản thân. Các em biết cách bao dung cho mình rồi, vậy giờ hãy bao dung cho chính mình nữa nhé.

Các em có thể bắt đầu ngay cả khi còn chưa giỏi, sợ sệt và hoang mang. Mọi điều sẽ tiếp tục, nếu các em bắt đầu.

(Làn, *Những em bé đang lớn*, NXB Phụ nữ Việt Nam, năm 2023, tr.150 – 153)

Hình 2: Minh họa hình ảnh cô gái tự tin tỏa sáng

⁴ Trì hoãn: để chậm lại, làm kéo dài thời gian.

⁵ Ngông cuồng: có những suy nghĩ, hành động ngược với lẽ thường đến mức như cuồng dại mà không còn có đủ tự chủ để suy xét đúng sai nữa.

CÂU HỎI, NHIỆM VỤ

VĂN BẢN KÍ 16

😊 TRƯỚC KHI ĐỌC

- 1. Chia sẻ:** Em đã bao giờ muốn làm một việc gì đó nhưng lại phải chờ đợi có đủ điều kiện vật chất hoàn hảo rồi mới bắt đầu chưa? Nếu có, hãy chia sẻ nhé!
- 2. Dự đoán:** Nhan đề tác phẩm gợi cho em những suy nghĩ gì?

📖 ĐỌC VĂN BẢN

MỌI CHUYỆN SẼ TIẾP TỤC KHI CHÚNG TA BẮT ĐẦU

(Trích *Những em bé đang lớn*, Làn)

(Phụ lục 2.16)

📄 SAU KHI ĐỌC

🌟 KIẾN THỨC BỔ TRỢ

- 1. Thể loại tản văn và tùy bút (Phụ lục 1)**

2. Đôi nét về tác giả và tác phẩm (Phụ lục 3.6)

THỰC HIỆN NHIỆM VỤ

Câu hỏi nhận biết

Câu hỏi 1: Văn bản được kể theo ngôi thứ mấy? Em hãy chỉ ra dấu hiệu để nhận biết ngôi kể đó.

Câu hỏi 2: Xác định thành phần câu được sử dụng trong câu văn: “Hôm nay, mình mua một chiếc máy tính bảng, chấm dứt những ngày vẽ bằng điện thoại và ngón tay.”

Câu hỏi 3: Lần đầu tiên nhận được ý kiến trái chiều, tác giả đã có phản ứng như thế nào?

Câu hỏi thông hiểu

Câu hỏi 4: Tóm tắt các sự kiện chính của văn bản theo sơ đồ tư duy.

Câu hỏi 5: Tìm và phân tích một số câu hoặc đoạn văn trực tiếp bộc lộ tình cảm, suy nghĩ của tác giả.

Câu hỏi 6: Tìm những từ ngữ cho thấy lời văn của bài tản văn giống như lời tác giả đang trò chuyện với bạn đọc.

Câu hỏi 7: Em hiểu như thế nào về câu nói của tác giả “Không ai trong chúng mình hoàn hảo, nên không cần quá tự ti với những khuyết điểm của bản thân” ?

Câu hỏi 8: Theo em, thông điệp cốt lõi mà tác giả muốn nhắc nhở các em là gì?

Câu hỏi vận dụng

Câu hỏi 9: “Hoàn thiện bản thân trong quá trình thực hiện”. Em hiểu như thế nào về câu nói này? Em sẽ làm gì để biến những sai sót hoặc ý kiến trái chiều thành cơ hội để học hỏi và rút kinh nghiệm?

Câu hỏi 10: Qua bài tản văn, em thấy tác giả là người như thế nào? Hãy viết một bài văn ngắn nêu suy nghĩ của mình sau khi đọc xong văn bản này.

HƯỚNG DẪN TRẢ LỜI

Văn bản kí 16: Mọi chuyện sẽ tiếp tục khi chúng ta bắt đầu (Làn)

* SAU KHI ĐỌC:

Câu 1: *Gợi ý đáp án*

- Ngôi kể: thứ nhất
- Dấu hiệu nhận biết: Người kể xưng “mình” và “tớ”.

Câu 2: *Gợi ý đáp án*

Hôm nay, mình // mua một chiếc máy tính bảng, chấm dứt những ngày vẽ bằng điện
TN   CN   VN
thoại và ngón tay.

Câu 3: *Gợi ý đáp án*

- Lần đầu tiên nhận được ý kiến trái chiều, tác giả đã cảm page đi tranh luận.
- Sau này, tác giả chiêm nghiệm lại và nhận ra đó là một hành động sai, và cái sai nặng nhất là phản ứng với chính bạn bè, người thân của mình.

Câu 4: *HS tóm tắt được các sự kiện chính và thể hiện sự sáng tạo của mình, nhưng đảm bảo được các sự kiện sau:*

- 1/ Triết lí khởi đầu
- 2/ Triết lí hoàn thiện
- 3/ Triết lí sống thật
- 4/ Thông điệp cuối cùng

Câu 5: *Gợi ý đáp án*

* HS tìm và phân tích được một số câu hoặc đoạn văn trực tiếp bộc lộ tình cảm, suy nghĩ của tác giả:

- *Mình cần tận dụng những gì mình có mà. Nếu mình cứ chờ đợi... thì bốn tháng qua, mình đâu có bức tranh nào...*

=> Sự tự tin, quyết tâm, khẳng định thái độ tích cực, chủ động, bác bỏ sự bị động gây trì hoãn công việc.

- *Mà cái sai nặng nhất của mình là phản ứng với chính bạn bè người thân của mình.*

=> Sự hối hận, chiêm nghiệm sâu sắc của tác giả. Cho thấy tác giả đã học được bài học sâu sắc về nghệ thuật giao tiếp.

- *Đấy không phải chờ đợi để sẵn sàng đâu! Đấy là em đang trì hoãn, không bao giờ thực sự sẵn sàng cả.*

=> Thái độ thẳng thắn, chỉ ra ranh giới mong manh giữa sự chuẩn bị cần thiết và sự trì hoãn nguy hiểm.

- Mọi người khen mình dũng cảm, mọi người thương mình như thương “một người bình thường”.

=> Kết quả tích cực của việc sống thật. Khẳng định giá trị của sự chân thật và niềm vui khi được chấp nhận là "một người bình thường" (thoát khỏi áp lực hình tượng hoàn hảo).

Câu 6: *Gợi ý đáp án*

* HS tìm được những từ ngữ cho thấy lời văn của bài tản văn giống như lời tác giả đang trò chuyện với bạn đọc:

- Xưng hô thân mật: *mình, tớ, các em*.

- Lời cảnh tỉnh trực tiếp đầy chân thành: *đấy là các em đang trì hoãn, không ai trong chúng mình hoàn hảo,..*

- Đặt ra những câu hỏi tu từ mang tính khẳng định đầy tâm tình: *biết gì không?, có quan trọng tới thế không?*

- Từ ngữ khẩu ngữ, đời thường: *cứ chờ đợi, cặm cụi, nhòe nhoẹt, vỡ nát bét,...*

Câu 7: *HS nêu cách hiểu về câu nói theo suy nghĩ của mình, có thể tham khảo gợi ý sau:*

- Hoàn hảo là một ảo tưởng, mỗi người đều có khuyết điểm, sai lầm và những điều chưa tốt

- Vì khuyết điểm là điều hiển nhiên, nên chúng ta không cần phải cảm thấy cô đơn hay quá tự ti đến mức giấu giếm hay trì hoãn hành động.

- Thông qua việc thừa nhận khuyết điểm, chúng ta sẽ học được cách bao dung (tha thứ, chấp nhận) cho những sai sót của mình, từ đó cảm thấy nhẹ nhàng hơn, và dũng cảm bắt đầu sống thật với những gì mình có.

-....

Câu 8: *HS rút ra được thông điệp theo suy nghĩ và cảm nhận của mình, có thể tham khảo gợi ý sau:*

- Thông điệp cốt lõi mà tác giả muốn nhắc nhở là: Hãy ngừng trì hoãn, dũng cảm bắt đầu hành động ngay với những gì mình đang có, và học cách bao dung cho sự không hoàn hảo của chính bản thân mình.

- Tác giả tóm tắt thông điệp này qua chi tiết: “Các em có thể bắt đầu ngay cả khi còn chưa giỏi, sợ sệt và hoang mang. Mọi điều sẽ tiếp tục, nếu các em bắt đầu.”

Câu 9: *HS nêu cách hiểu về câu nói theo suy nghĩ của mình, có thể tham khảo gợi ý sau:*

* Ý nghĩa của câu nói: học tập và phát triển không phải là điều kiện tiên quyết mà là sản phẩm của hành động. Thay vì chờ đợi để tích lũy đủ kiến thức, kỹ năng, và điều kiện (sẵn sàng) để bắt đầu (dẫn đến trì hoãn), chúng ta nên bắt tay vào làm ngay (bắt đầu) và coi quá trình thực hiện (làm) là môi trường tốt nhất để học hỏi, sửa chữa sai sót và tiến bộ.

* Hành động:

+ Học cách lắng nghe: thay vì tranh luận (như tác giả đã từng sai lầm), em sẽ giữ thái độ khiêm tốn và coi ý kiến trái chiều là bài học quý giá để rút kinh nghiệm cho mình.

- + Biết cách phân tích các ý kiến trái chiều, vì không phải ý kiến nào cũng đúng.
- + Hoàn thiện bản thân mình mỗi ngày.
- +.....

Câu 10: *HS viết bài văn theo suy nghĩ của mình, có thể tham khảo gợi ý sau:*

- Giới thiệu văn bản.
- Giới thiệu sơ lược về tác giả, những vấn đề chính tác giả hướng tới.
- Nêu cảm nhận, suy nghĩ về tác giả.
- Bài học/ thông điệp rút ra từ tác phẩm.